

Osobnost

8 Arcivévodova šťastná Hvězda

Mladší syn krále Ferdinanda I. Habsburského zanechal v Praze hlubokou stopu, když byl v Čechách 20 let místodržícím

Na pranýři

12 Pojdte s námi do pohraničí!

Zároveň s odsunem Němců probíhala po válce obrovská akce osídlování Sudet, kam lidé přicházeli za vidinou zisku zabaveného majetku

Historická perlička

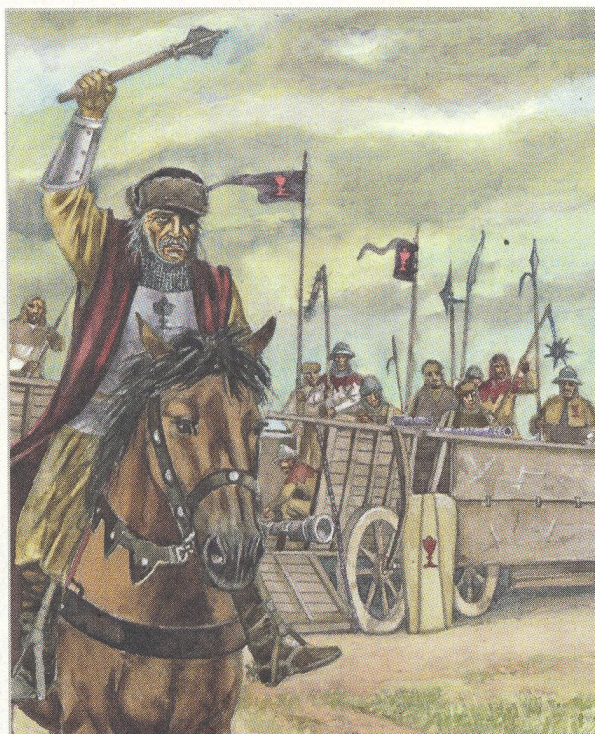
17 Černokněžník Krabat

Vánoční legenda o čarodějově učni, který se vzepřel svému mistrovi, má zřejmě reálný podklad v kapitánovi chorvatské jízdy

Klenoty Koruny české

18 Benediktinská perla v „širé pustině“

Nádherný klášter v Broumově si prošel složitou historií včetně vypálení za husitů, než získal současnou barokní podobu

Husitský hejtman Jan Žižka před vozovou hradbou dává pokyn k útoku na ilustraci Jana Hory (str. 20)

Pradleny z cyklu portrétů ze zámku Manětín. I tyto ženy patřily k obvyklému služebnictvu nobility (str. 34)

Konflikt

20 Proti kříži kalichem

Čtyři křížové výpravy vypravené proti husitům dosáhly jen malých dílčích úspěchů, zato debaklů utrpěli křížáci víc než dost

Věda

25 Pitva jako divadlo

Lékařství v rudolfínské Praze sice vzkvétalo, ale proslulá pitva Jana Jessenia byla více show pro lidi a neměla zvláštní vědecký přínos

Ženy v historii

28 Masarykova tajná láska

První československý prezident vystupoval na veřejnosti jako vzor morálky, ale přitom se v soukromí scházel s vdanou o hodně mladší ženou

Oživlá historie

33 Svátky kdysi pohanské

Mnohé české vánoční zvyky dodržované ve středověku vycházely z pohanských tradic a křesťanství si je jen přizpůsobilo

Jak se žilo

34 Součástí domu, součástí rodiny

Jaké postavení a životní osudy mělo služebnictvo v časech pozdního osvětenství a biedermeieru v 18. a 19. století ve šlechtických rodinách?

Šlechtična Anna z Rožmitálu na obraze Jakoba Seisenggera kolem roku 1530 oděná podle renesanční módy (str. 42)

Umění

56 Uměním pro vlast

„Národně uvědomělý“ talentovaný malíř František Horčíčka se zřejmě podílel na výrobě známých obrozeneckých rukopisných falz

Artefakt

59 Betlém z propadliště dějin

Vzácný svitavský betlém skončil v době normalizace na smetišti, ale podařilo se ho zachránit vládnoucím soudruhům navzdory

Češi za hranicemi

60 Zapomenutí bratři Edvarda Beneše

Druhý československý prezident pocházel z početné rodiny a dva jeho bratři žili delší čas za oceánem, přičemž Vojta Beneš působil třikrát v politickém exilu

Dokument

64 Komenský erotické osvěty

V poněkud prudérním prostředí Rakousko-Uherska i první republiky přišel učitel Obrátil s nevšední sbírkou sexuálních zvyků na vesnici

Historická detektivka

38 Výstřely v Mariánských Lázních

Takzvanou fémovou vraždu spáchali česko-němečtí obdivovatelé nacismu na Hitlerově kritikovi Theodoru Lessingovi, který hledal v Československu azyl

Obrazem

42 Pánové a dámy v barevných šatech

Renesanční móda pro šlechtyce i měšťany navazovala na domácí gotiku, ale brala si též vzory z Itálie a především z Německa

Náboženství

46 Zapomenuté české biskupství

Diecéze v Litomyšli byla zřízena kvůli vzniku pražského arcibiskupství a skončila už za pár desetiletí v bouři husitských válek

Rozhovor

50 Jak se zrodilo české firemní město?

Zlín byl typickým příkladem company town, města rozvíjeného podle západních vzorů a k co největší efektivitě práce zaměstnanců firmy Baťa

Archeologie

54 Boj o neandertálské dítě

Zlomek čelisti nalezený v jeskyni Šipka badatelem Karlem Maškou změnil pohled na neandertálce, ale zároveň vyvolal řadu sporů

+ Toulky českou minulostí

Václav Hollar patřil k nemnoha českým malířům, kteří se uchytli a proslavili v zahraničí. Mládí prožil v Čechách poznamenaných stavovským povstáním a bitvou na Bílé hoře, ale poté se vydal do světa, prošel několika německými městy, aby nakonec zůstal v Londýně, kde vytvořil většinu svých mědirytů. Celkem jich po sobě zanechal přes 3 tisíce.

70 Mistr jehly a rydla

74 Jak si vydobýt evropský věhlas?

78 Pečlivý učitel anglického krále

Jaro z cyklu Roční období. Dívka drží v levé ruce tulipány a na stolku ve skříňce je rukávnik – symbol skončené zimy (str. 70)